

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter večja pa poleti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 34 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 30 h. — Za tvoje dežele toliko več, kolikor znaš poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnice se ne ozira. — Za omanila se plačuje od petek-vrste po 12 h, če se ozanila tiaka enkrat, po 10 h, če se tiaka dvakrat in po 8 h, če se tiaka trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritličju. — Upravniki naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Pesmešne številke po 10 h.

Upravniki telefon št. 35.

Klerikalni shod v Št. Janžu.

Volilni shod „Slovenske ljudske stranke“ v Št. Janžu dne 21. t. m., se je seveda vršil v domačem župnišču. Ob prihodu naprednih volilcev na ta znameniti shod je že govoril g. Povše kot kandidat klerikalne stranke, a predsedoval je shodu kaj-pada neizgibni dr. Šusteršič. Poročal nam je g. Povše na delgo in široko o raznih davkih in težnjah in stremljenih agrarcev ter navajal izkaze raznih statistik tudi s številkami. Pravil je tudi, kako je bilo dandanes kmetu, ako mu pobije toča, pogine žival — same stvari, o katerih misli, da kmetje nič ne vedo. Pozabil tudi ni navesti, kaj vse so storili poslanci „Slov. lj. stranke“ v prilog kmetu in kaj vse še misijo doseči. Toda naši ljudje ne marajo več le obljub, temveč zahtevajo tudi dejanj. Že med govorom kažejo g. Povetu, da ž njim niso zadovoljni ter mu stavijo marsikako pereče vprašanje. G. Povše je bil vidno razburjen ter končal svoj govor z očitanjem, kako so mu ljudje nehvaležni. Parkrat se dvigne dr. Šusteršič (kojega je bilo zanimivo gledati, kako je namigoval ljudem, naj se pokrijejo, ker je tudi on bil pokrit ter kako se kadi tobak, ko je navel g. govornik koliko pokadimo), ter prosi, naj volilci mirno poslušajo, ker bo kasneje vsakdo lahko prišel do besede. Ko nam je bilo jo obljubljeno, smo res mirno čakali, da je g. Povše končal.

Sedaj nastopi tukajšnji g. nadučitelj burno pozdravljen od vseh volilcev. Ne vemo, kaj si je misli g. Šusteršič v tem trenotku, to pa vemo, da je postal silno nervozan. Bilo bi preobširno navajati v celoti krepki govor g. nadučitelja. Vsi so z navdušenjem odobravali ta govor. Hočemo navesti le nekaj odlomkov: G.

nadučitelj je začel nekako takole: Sem že 8. leto pri vas in poznate me, kdo sem in kaj sem, kako je moje delovanje v šoli in zunaj šole. Znano vam je, da se nikdar in nikjer ne silim v ospredje. Štejem si v dolžnost, da spregovorim danes v tem važnem trenotku, ko nam je izbrati bodočega poslanca, par besedi. Izjavljam pa, da ni moj namen nikogar žaliti in da ne nameravam govoriti ne za to ne za ono politično stranko, govoriti hočem le v prilog kmetskemu stanu. Potem omenja, kaj se volilcem na shodih vse mogičega in nemogičega obeta, a izpolni se le malo ali nič. Take obljube se mi zdijo kakor prazen sod, ki močno bobni, a notri nič ni, pravi govornik. Tu pa skoči dr. Šusteršič pokonci kot rannjen lev in prične vptiti: „Vi želite, žaliti ne pustim, jaz vam vzamem besedo!“

Toda močno se je zmotil vsemogočni gospod! On je obračal, a volilci so obrnili. Silno hrupni protest in zahteve, da govor g. nadučitelj dalje, je primorala Šusteršiča, da je — hočeš nočeš — moral tiko poslušati še nadalje njemu nepričujenega govornika. Ves bled od jeze se tresič sede dr. Šusteršič k mizi, a govornik nadaljuje: Izjavljam že ekspres, da ne nameravam nikogar žaliti, priznam tudi zasluge g. Povete za slovenski narod. Toda, kar je bilo, je bilo, danas se pomenumo, kak bodi bodoči naš poslanec. Nato pove svoje mnenje o kmetskem poslancu in pride do zaključka: Kmet voli kmeta, meščan meščana a potem naj odideta tja gori na cesarski Dunaj ter naj delujeta roko v roki, z druženimi močmi za prospet volilcev, za blagor naše milje slovenske domovine. Leto tako, nadaljuje navdušeno govornik, bodo izvedeli ministri in naš presvetni vladar naše resnične potrebe in zahteve. Ne dajmo si torej sedaj, ko imamo hvala Bogu splošno in enako

volilno pravico, od nikogar več akuzovati, koga naj volimo, ne osirajmo in ne bojmo se nikogar več, saj svobodna volitev nam je zajamčena. Stopejmo tedaj 14. maja složno na volišče in videli boste, če tudi še letos propademo, a zmagamo gotovo prihodnjič in tedaj nam zasije lepše solnce, boljša bodočnost.

Vsestranskega odobravanja in živio klicev ni bilo konca ne kraja. Kaj zanimivo je bilo gledati in poslušati domačega g. kaplana. Med tem, ko je stal prej nekje v ozadju, je prišel sedaj prav tik odra ter nagovarjal volilce, naj bodo tiki, bodo že kasneje prišli na vrsto. Ko pa potem prevzame besedo g. dr. Šusteršič in začne kvasiti, kaj vse so že storili poslanici „S. L. S.“, jim kima in prigovarja g. kaplan: „No, zdaj pa le recite živio, zdaj pritrdrte!“ Toda, oh — žalosten pogled! Nihče se ne oglasi. Kako se je hotel dr. Šusteršič izviti iz klešč? Kar se je doslej storilo v prilog kmetu, je po njegovem vse zasluga S. L. S., a kar se pa ni doseglo, je pa trdil: Vidite, mi smo bili za to, a kaj pomaga, ker nas je bilo premalo. A silno se je motil dr. Šusteršič, če nas je mislil s takimi otročarjami farbat. Menil je menda, da je kje med nerazsodnimi backi, ki se dajo ujeti z najneumnejšimi objubami in praznimi izgovori.

Ko je dr. Šusteršič videl, da so se ga volilci naveličali poslušati in da postajajo nemirni, je začel prav sladko in prijazno vabiti: No, zdaj bom pa glasovali za g. Povetu. Kdor je zanj, naj dvigne roko.

Toda — kaj se je zgodilo? **Nina roka se ni dvignila.** G. Povše je prebledel, Šusteršič pa je trepetal jeze in jada. V naglici je zaključil shod.

Zdaj je zaorilo po zborovališču „pereat žlindra — živio kmet“ in potem so se volilci mirno razšli.

Po shodu sta Povše in Šusteršič milo tožila, da kaj takega še nista doživel. G. Povše morda res še ne, dr. Šusteršič pa že večkrat. „Kaj mi tega treba,“ se je jezil g. Povše, „marbi živel doma v miru pri svojih otrocih.“ — „Zadnjič se letos bojujem, prihodnjič pustim vse v miru,“ se je togotil dr. Šusteršič.

Mi pa pravimo, nismo osebni nasprotniki g. Povete in čislamo ga kot delavnega moža, ko bi bil prišel k nam sem kot svoboden kandidat, kot mož prostih rok, ne bi bilo njegevo srce tako užaljeno, kakor pravi, da je sedaj. A da je prišel z njim dr. Šusteršič kot nekak njegov jerob, to mu je vse pokvarilo.

Omenjeno bodi še, da je pri odhodu dr. Šusteršiču na čast plapolala koncem vasi primerena zastava z napisom „16% žlindra“.

Zahteve Malorusov.

Lvov, 23. aprila. Maloruski narodni odbor je izdal ravnokar volilni oklic, v katerem se pozivajo volilci, naj volijo le take može v državnem zboru, ki se bodo zoperstavili razširjenju deželne avtonomije v Galiciji ter se potegovali za administrativno delitev Galicije tako, da se ustanovi narodna maloruska provinčija z maloruskim deželnim zborom.

Nagodba z Ogrsko.

Budapešta, 23. aprila. Na znano izjavo ministrskega prodsednika barona Becka odgovarja glasilo neodvisne stranke „Budapest“: „Pri nas in v Avstriji naj vzameško na znanje, da o grški vladi ne sprejme pod nikakšnim pogojem dolgotrajne nagodbe. Stališče ogrske vlade je jasno in ne potrebuje razlage: drugačna nagodba kakor do leta 1917 se sploh ne sklene. Javno

mnenje na Ogrskem se naj pomiri, ker Kossuth bo že znač varovati gospodarske koristi dežele. Sklenila se bo nagodba, ki bo varovala naše interese do leta 1917, od takrat pa jamčila za našo samostojnost ali pa nagodbe sploh ne bo. Beckov govor tudi napol grozi, ako se nagodba ne sklene. Tudi v tem slučaju bi mi razpolagali s potrebnim orzjem.“

„Nagla sodba“ v Črni gori.

Cetinje, 23. aprila. V Nikšiću izhaja izza ustavne dobe opozicionalni časopis „Narodna Misao“, ki ne priznava nobeni osebi in nobenemu stanu, aki je grajs potrebna. Včeraj je prišlo iz okolice 400 z revolverji in bajonetni oboroženih mož pod vodstvom dveh častnikov v mesto ter so popolnoma razdiali tiskarno, v kateri se je tiskala „Narodna Misao“. V mestu vlada zaradi tega splošno razburjenje. Vse trgovine so zaprte.

Položaj v Macedoniji.

Sofija, 23. aprila. Na Bolgarskem živeči beguni iz drinopoljskega vilajeta so izročili zastopnikom velesil in balkanskemu odboru v Londonu spomenico o položaju Bolgarov v imenovanem vilajetu. V spomenici opisujejo grozodejstva turških oblastnih napram Bolgarom ter prosijo, naj se drinopoljski vilajet pritegne v macedonsko reformno akcijo.

Belgrad, 23. aprila. Iz stare Srbije pribegli Srbi so izročili zastopnikom Turčije, Rusije, Avstro-Ogrske, Anglije, Francije in Italije pritožbe proti bolgarskim oblastim v Kistendilu, kjer so jih ustavili ter skušali prisiliti, da bi pristopili k eksarhatu.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 23. aprila. V dumi je predložilo 46 poslanec zakonski načrt za samoupravo Poljske. Ko je predsednik to naznani, zaklical je posl. Puruškevič: „Nemogoče, treba

LISTEK.

Legenda.

Spisal L. B.

I.

Tiho je samevala vasica in se skrivala sramežljivo za gričem, kakor bi si ne upala pogledati ven v svet, zapeljivi in blesteči. Počasi, neopazeno so tekali dnovi vaščanom, komaj opazili so, da solnce izhaja in zahaja.

Pa glej, svet je postal radoveden. Ni mu bilo ljubo, da se mu odtegne ta vasica, in pogledal jo je jasno in začudeno. Čudil se je, da hrani ta prezirani kot zemlji toliko dražestega in mješnega. In v resnici — kje na svetu najdeš toliko poezije, kakor baš v teh od omike nedotaknjenih vaseh? Zdi se ti, kakor bi ti vel duh nedolžnosti, duh nepokvarjene lepote nasproti ...

No, ne morem ravno reči, da je baš ta poezija privabila danes toliko romarjev v to vas, ampak bilo je čisto nekaj drugega.

Pred kratkim se je začelo pisati in govoriti po vsem božjem svetu o svetosti in pobožnosti neke device, ki je živila v tej tako zanemarjeni vasi. Pravilo se je, da občuje kar na-

ravnost z Bogom in vsemi svetci v nebesih, in da jo je grozno lepo gledati, kadar je tako zamaknjena v svoje občudovanje.

To je bilo seveda kakor petrolej na raspano plapolajoč ogenj svetovnega duha! Kar trumoma so zapuščali svoj dom in romali v to veloromantično vas. Da, zgodilo se je celo, da je kuharica pozabila na svoj svetovnopomemben posel in hitela ven na cesto, da se pridruži bogabojecim romarjem.

„Halo, na noge!“ je zvenelo povod in ime tiste sladke device je bilo nekaka parola, s katero so podžigali verske zaspance in vnemali ogenj svetega navdušenja ...

Od vseh strani so vreli skupaj pastirji, kuharice, župniki, učitelji, doktorji in druge pošasti. Krščarji so si veselo meli roke in hvalili Boga, da jim je poslal tisto „noro“ device na pomoč. Da, bili so celo pripravljeni priznati ji pravo, pristno svetost — zaradi dobre kupčije seveda.

No, bilo je že vse prema krčem, in romarji so se kar usuli na uboge vaščane, tako, da so ti že začeli hreneti po trenotku, ko se bo svetnica povsem združila z Bogom.

Zgodilo pa se je, da je tam v bližini živel star, sivolas kmet. V potu svojega obrazu si je služil kruh. Tudi

Boga je rad imel; posebno, kadar je toča razsajala po njegovih nasadih, ga je molil — a da bi se tako blazno zaljubil v njega, kakor tista devica, mu ni niti na misel ni prišlo.

„Bomo že videli,“ je pravil večkrat sam pri sebi, „kdo je na boljšem. Vsak pač ne more najti take milosti v nebesih, da bi se kar s svetniki pogovarjal, najmanj pa kmet, ki ima žuljave roke.“ In šel je zopet na delo in polglasno mrmral pred se.

Ko pa je videl, da je romarjev kar črno v vasi, se je pa v resnici razrežil in šepnil: „Tem je pač več do nebes kot do dela in življenja. No, hvala Vežnemu, da tudi svetu ni mnogo do takih postopačev,“ je prisstavil.

Tu stopi imeniten gospod pred njim. Imel je cilinder na glavi, in kmet je bil prepričan, da je to kak doktor.

„No, kaj pa vi tako vsakdanje? Nič vneme, nič ognja, ko imate vendar svetnico v vasi?“ tako je nagovoril doktor kmeta.

„Kaj se naj jaz veselim njen prednosti? Sploh pa mi ne gre v glavo, kje tiči pri tem dekletu svetosti! Najbrž v njenem več kot smeh nem vedenju! Meni se zdi, da je prej nora kot sveta.“

Doktor je nekaj jesno zarentašil.

Cilinder se mu je v trenotni ogrožnosti pomaknil nekoliko v čelo — in odšel je. Bil je doktor bogoslovja ... II.

„Ta množica pred oknom — kaj pa želi?“ je vprašala Katrina, naša svetnica, svojo mater in pokazala z veliko roko skozi zamreženo okno.

„Kaj neki, če ne videti tebe, srečna moja Katrina,“ se odzovati in blaženo ji počiva oko na hčerk.

„Kaj pa je videti tako posebnega na meni?“ vzklikne hčerkje jesavo. „Saj sem vendar kakor vsaka druga deklica! Da sem pa tako izvoljena, da občujem z Bogom, se mi pa vendar ne vidi na nosu?“

Katrina, ti se razburjaš! Ti ne veš, da je to greh? Mati je govorila to, njena dobra, skrbna mati. Obraz deklice se je razsalostil, kakor se razsalosti tako rado jesensko nebo, in solze so se ozvale v praznih, ledeneh očeh. Vrgla se je na tla pred razpelo v kotu. Jokala je krčevito in strastno. Mati jo je gledala in veselje se je bralo na obrazu. Saj ima svetnico hčerkko! Oj ti dobra, skrbna mati!

Zunaj pa je stala nešteta množica, vsa pobožna in bogabojča. Njeno navdušenje za svetnico je bilo tako gorostaeno, da bi bilo premaknilo tisti grič, ki je prikrival vas javnemu svetu, da ni stal pretrdn! Nekaj počutnih čuvstvih razjarjena tolpa. „Si že videl kako svetnico debelo? Ha? Poglej bogorodico v farnem olтарju, kako je bleda in žalostna! Svetniki so vse takšni!“ Taki in enaki apostrofi so se vsipavali na ubogega fant. Žalostno je potegnil klobuk na čelo in odšel. „Kako brhko dekle bi bilo to!“ si je mislil ... (Koniec prih.)

Nekateri so bili celo tako vneti za božjo stvar, da bi bili prodri okna, če bi ne bila omrežena!

Ker niso mogli

je zbuditi od mrtvih Marijo Terezijo in Katarino II. Sramota za dumo, da se bavi s takimi stvarmi." — Nato se je med hrupom in protesti seja zaključila.

Varšava, 23. aprila. V Lodu so pri belem dnevu oboroženi roparji napadli voz z državno blagajno. Vrgli so bombo, ki je razbila voz, nakar so roparji pobrali iz razvalin 4600 rubljev. Roparji so pobegli. Izmed spremstva je bil eden vojak ubit, trije pa smrtno ranjeni. Tudi voznik in blagajnični uradnik sta ranjena.

V Kursku so včeraj sredi mesta streljali na želez, inženirja ter ga smrtno ranili. Eden atentatorjev, ki ga je zasledoval policijski načelnik, se je ustrelil. Drugi, ki so ga tudi preganjali policaji, je vrgel bombo, ki pa se ni razpolila. Nato je polica ustrelil ter pobegnil.

Francija proti Maroku.

London, 23. aprila. Maroška vlada je poslala sedaj francoskemu poslaništvu drugi odgovor na francoske zahteve. Ta odgovor se odlikuje po nejasnosti in dvoumnosti, kakršni so sploh mohamedanski akti. Francija se ž njim ne more zadovoljiti, temuč francoške čete še nadalje obdrže zasedeno Uđdo.

Bodočnost države Kongo.

Pariz, 23. aprila. "Echo de Paris" poroča, da bo imel belgijski kralj v kratkem sestanek s predsednikom Fallièresom zaradi države Kongo. Dokler kralj živi, je Kongo njegova privatna last. Sedaj hoče kralj Kongo s posebnim zakonom odstopiti Belgiji. Ta zakon pa je natekel v belgijski zbornici na ovire. Zato hoče kralj v Parizu pozvedovati, ali bi hotela Francija prevezeti državo Kongo.

Dopisi.

Iz Notiča pri Litiji. V našem kraju je živel zakonski parček ter užival vse sladkosti legitimne ljubezni. "Ona", poštena kmetska duša, je imel svojo "boljšo" polovico rad iz vse svoje duše. "Ona" pa ni bila posebno vneta za svojega moža, ker se ji le vsedel v sreči neki njen kolega — cerkveni pevec... In — sedaj? Ubogi njen mož je moral ponoči in podnevi poslušati psovke, s katerimi ga je radodarno psovala in podila v Ameriko njegova „boljša polovica“. In ko je pa bila polna mera trpljenje, jo je popihal ubogi mož v Ameriko, pustivši svoje lepo, a nekoliko zadolženo posestvo, katero naj pripare po njegovi "smerti" njegovima mladoletnima otrokom. No, in zdaj sta zaljubljenci lahko pila iz čaše ljubezni v dolgih, brezkrnih požrkih, kajti mož cerkvene pevke je pisal iz Amerike, postal denar in ji rekel, da se odslej ne bo brigal več za dom, ker hodi žena vkljub njegovi prepovedi pet na kor... Njegovi ženi je bilo to všeč, še bolj pa njemu ljubčku, oženjenemu možčku, ki je oče desetih otrok, brumen cerkveni pevec, zagrizen klerikalec —

hinaveo, in vse časti vrednega župnika, znanega Kristustovega vojščaka, vse časti vreden podrepnik. Za šesto zapoved božjo se ni brigal nič. Kajčuda torej, da je zavladala med obema zaljubljencema tako lepa harmonija, da je postala slavnata vdova, mati treh ali štirih otrok — nezakonskih, kar ju pa nič vznemirjal. Pela sta dalje bogu v čast in slavo ter svojemu župniku v veselje in pridno delala v vinogradu Gospodovem. Župnik, ki je vedel za njuno razmerje, ni govoril o njem, ampak ga je skušal prikrivati, ker se je bal, da ga zademene maščevanje cerkvenih pevcev. Toda pustimo tega Kristovega namestnika, saj ga je ljubi bog že poklical k sebi in ga on vprašal, kako da je pasel svoje backe in baculje. Cerkveni pevec in pevka sta se torej veselila dalje prepovedane ljubezni. Med tem pa je trpeča varana pevčeva žena hudo in dostikrila okušila krepko pest nezvestega moža, ker ga je skušala privesti zopet na pot krepsti, opominjajoč ga, da ji je prisegel večno zvestobo — in revica umrla žalost. To pa naših junakov ni motilo in tudi pretreslo jih ni — saj sta bila odslej še bolj nemotena. Pevka ne plačuje dolga, ker hrani denar za svoje nezakonske otroke. Varuh je neki njen sorodnik. Za zakonske pa nič ne skrbi in jih ima za hlapca in za deklo. Naravno je, da bosta trpeča otroččka nekoč obilo škode. In ker njiju oče v Ameriki tegu ne ve in se torej naravnove more on pritožiti, se obračam jaz tem potom do slavnega sodišča, pozivljam je, da stori svojo dolžnost ter preišče to stvar in ukrene to, kar zahteva § 276—178 obd. drž. zakona, v varstvo pravic zanemarjenih otrok.

Iz Matenje vasi pri Postojni. Lažnjava cujuja naše duhovščine se je obregnula ob naši kmetski zvezzi v člančiku: "Iz Postojne, čez Rakitnik, Port Arthur na Orehoški odbur". "Orehoški odbur" in Port Arthur (prestranska mlekarna) ležita žeganec v želodcu. Vemo zakaj! Zakrivil je dotočne čenče kaplan v Mirni, tukajšnji rojak, pod firmo svojega svaka J. M. Bival je nedavno tu ter skoval to in druge budalosti. Bil je ta individuum ilustriran kot mojster denuncijanstva v štev. 63. "Slovenskega Naroda". Tukaj se zove Jakobček Godnov; beracil je preje in v akademinih (?) letih tudi okrog liberalcev ter dosegel kmetanska "čast". Stara mati mu je zapustila bajto, dasi ima nepreskrbljeno mater in sestro; toda hišico golo in brez posestva. Razsiriti je nameraval posestvo potom tožbe in se tožaril s sosedom, a pogorel povsem, ter moral plačati precej kronc na tožnih troških. Misil je, da sodnik ni objektiven, ali da se kmet boji farja. Sestro, bivšo svojo kuharico je obesil dopisniku duhovske cunje. Tega kaplančka se vsakdo ogiblje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. aprila.

Skrhano orožje. Impozantan shod na področju vodilcev ljubljanskih preteklo nedeljo v "Mestnem domu" je našim klerikalcem zaprljnjih strupeno sapo. Po navadi so napisali o naših shodih cele strani škofovega lista, v nedeljo pa, ko smo jim dovolili, da je smel njihov poro-

čevalci pri poročevalski mizi z vso komodnostjo pisati, je "Slovenec" opravil shod primeroma s prav kratkim poročilom. Temu se ni čuditi. Njegove in dr. Šusterščeve laži so bile tako sijajno ovržene, da sičer spretni zviaži niso mogli reči drugega, kot da je bil shod klaver in da je znak propadanja narodno-napredne stranke v Ljubljani, dasi po drugi plati sami priznavajo, da je bilo na shodu 1000 oseb! Takih blamaž si želimo še veliko! "Slovenec" tudi včeraj še ne prišel do sapa! Drugega ni mogel in ni znal namazati, kot da skuša iznova izigravati dr. Tavčarja proti Hribarju, ko dr. Tavčarjev nedeljski govor na vse strani zvija in zavija, kot da bi bil dr. Tavčar govoril proti Hribarju in za Kregarja! Kaj takega se more skuhati le v katoliških buticah, ki so preverjene, da se bojujejo proti našemu kandidatu brez upazmage in da bo Kregar 14. maja propal, kot je dolg in širok, pa naj se mu zdaj pojede tako slovesna slava! — Ravnotako je pa nedeljski shod osupil tudi socijalne demokrate, ki vedno trde, da brez njih ni nič. Nekaj izmed njih je lovilo svoje pristaše pred "Mestnim domom", naj ne gredo na shod, češ, saj bo dvorana popolnoma prazna, če nas ne bo zraven. Ko so pa videli možje, da naši pristaši prihajajo vedno v večjem številu, ubrali so jo v dvorano, ki je pa bila že nabita polna, tako da so se moralističkati med vrati. Poparjenost zaradi našega veličastnega shoda se vidi v vseh tatedenskih številkah "Rdečega Praporja". Gospodje hočejo napraviti vtis, da je vse klaverne, o čemer oni klaverne pišejo! Imajo pač svoj okus!

Gosp. nadučitelj Žirovnik v Št. Vidu nad Ljubljano je oficijalno priglasil svojo kandidaturo za ljubljansko okolico k neodvisni kandidat. Politično društvo "Vodnik" v Šiški je sklenilo, podpirati njegovo kandidaturo.

Klerikalni kandidatje go-tove povzd zmagaj. Da se to zgodi, so naši klerikali že pomazali silno veliko papirja. Da pa pri letosnjih državnozborskih volitvah upajo, da jim bo sreča bolj mila, nego drugikrat, dokazuje pogovor, ki se je te dni vršil med kaplanom in župnikom v neki kranjski fari. Župnik, star mož, ki se ne vtiča v politiko, je bil mnenja, da klerikalna stranka propade že zato, ker ima tako nesrečne kandidate, ki so se volilcem že do skrajnosti prisutili. Kaplan, vroča kri, daleko-sežnega obzorja in praktičnega duha, pa ni bil teh misli. Poučil je starost sledičimi besedami: "Mi gotovo zmagamo! Pomislite, da imamo prav do volitev termin za velikonočno spoved. Kateri so že opravili velikonočno spoved, smo jim že dali za pokoro, da volijo 14. maja našega kandidata, tisti zakrnjeni

grešniki pa, ki odlašajo velikonočno spoved na zadnje dneve, bodo pa tudi občuti naš vijak. Kdor ne bo obljubil, da pojde našega kandidata volit, mu ne dam odvete in mu obljubim vse peklenke hudiče na hišo in glavo! Gotovo se bo vsak rad vdal! Boste videli, da bo to držalo! Vsi bodo volili našega kandidata, vsi grešniki!" No, bomo videli, koliko grešnikov bo v Ljubljani spravil na sebe Kregar!

Žitnikova smela na vellinem shodu v Kočani. Zuano je, da ima Nace Žitnik kot govornik slabost lastnost, da govoriti neumljivo, dolgo in dolgočasno. On svoje poslušalce naravno tako utrdi, da pričnejo zdehati ali pa uhajati ven. Proti taki brezbrinosti svojih poslušalcev si pomaga s tem, da prične krepko vpti in tudi ob mizo udari s pestjo, če treba. Tudi na svojem košanskem shodu je prišel v tako ekstazo in čisto pozabil na svoje kupljene zobe. Z njegovih ust, katere je očvidno preširoko odpiral niso le teletele le prazne besede med poslušalce, priletelo je tudi nekaj trdega. Žitnik ni mogel naprej. Eden izmed bližnjih poslušalcev je hitro opazil, kaj se je zgodilo, pobral je na tla padlo Žitnikovo zobišče in mu je vrgel na oder nazaj. Li ni to smola?

V celjaku volilnem okraju se bije ljut boj med klerikalno in napredno stranko. Narodna stranka kandiduje veleposestnika Robleka, Koroščeva "Kmetska zveza" pa fin. komisarja dr. Josipa Povaleja. Klerikalni kandidat prireja po volilnem okraju številne shode, meneč, da bo na teh volilcev pregorovil, da bodo glasovali zaanj. Toda zavedni savinski kmetje nočejo o Povaleju ničesar slišati in ak se jim gospod finančni komisar le preveč vsiljuje, napravijo ž njim tako, kakor z nadležnim Židom, ki se kratkim potom vrže preko praga. Mi bi Savinčanom svetovali, naj vsaj enkrat poslušajo otroke, ki jih bo vezal na shodu dr. Povalej, potem pa ga naj vladno vprašajo, ako so se morda že našli izgubljeni računi mariborskega "Športnega društva", čigar blagajnik je bil svoječasno?

Klerikalni napad na logaško mlekarno. Na enem zloglasnem klerikalnem shodu, kjer je dr. Šusteršč prodajal svoje sirovosti, je dal vrhniški kaplan Sušnik duška oni tihi želji, kateri so že toliko časa v srcu gojili naši klerikalčki. In ta želja je bila: polastiti se prve in najlepše uspevajoče mlekarne na Kranjskem. Videli so to liberalno podjetje, ki na zdravi podlagi zasnovano kar najlepše uspeva — toda morali so le od daleč gledati. In zahotel se jim je po tej mastni pečenki, ki bi bila kar najbolj redilna za njihove že zdaj tolste trebuhe. Ko je torej kaplan Sušnik na omenjenem shodu izdal parolo, da mora pasti to podjetje v klerikalne

roke, povzel je naš kaplan poveljstvo ter prav natihome organiziral napad. Vršila so se ponočna posvetovanja, kaplan je lazil okoli nesamostojnih in dolgojezičnih klerikalnih žensk, skakal čez plote — ter se pri tem tudi posrečil. Sicer že njegovo ime pravi, da hodi rad za plot, toda čez plot skakati, v tem ni mojster. In tako se mu tudi v nedeljo ni posrečil njegov skok čez plot v liberalno mlekarno. Zapletel se je — in padel za veden. Zlobnali so vse, kar so mogli, pripeljali so vrhniškega Tršarja, pregovorili tudi nekega uglednega moža iz Hotederšice — kaplan je pobral vsa pooblastila logaških klerikalnih žensk, toda vseeno so padli. S tem napadom so ti naši klerikalci pokazali, kakšen zmisel imajo za narodno gospodarstvo. Dobro nam je znano, da se ljubljanska "Zadržna zveza" že dolgo trudi, da dobi logaško mlekarno v svoje okrilje. In tudi zdaj lahko trdim, da so pravzaprav v Ljubljani organizovali to atako. In ne bi jim zamerili, če bi postavili kandidate, ki so tudi zmožni voditi tako gospodarstvo, in predvsem trgovsko podjetje. Toda logaški kaplan si je zbral za odbor ljudi, katerih duševni nivo je popolnoma podoben onemu našega kaplanka: duševne reve, ki ne znajo dobro svojega imena podpisati. Ne spleča se, da bi jih sploh z imenom navajali, ker bi si potem še celo kaj domisljevali — z eno besedo, napolalfabeti. In tem ljudem naj bi prišlo v roke gospodarsko podjetje, katerega dobro uspevanje je kar največjega pomena za gospodarski razvoj celega Logatca. Nihče ne more tajiti, da je ravno mlekarna povzdignila celo kmetijstvo v logaškem okraju. Ljudje so začeli spoznavati, kaj je dobra živinoreja, kaj so dobri travniki. In začeli so se modernizirati. Kdor je videl logaške travnike, našo govejo živino pred desetimi leti, in kdor jo vidi danes — spozna ta razloček. In ves ta uspeh je bil sad dalekovidnega in vztrajnega delovanja logaških liberalnih voditeljev, ki vedo, da je zdrava gospodarska organizacija temelj in predpogoji ljudskega blagostanja. In to je naše klerikalce bolelo, in namenilo so se, da razbijejo ter uničijo to liberalno podjetje. Toda ni se jim posrečilo. Nedeljski občni zbor je pokazal, da je logaški kmet, ki se zaveda svojega gospodarskega v socijalnega stalisa, še vedno vnet naprednjak. In z obžalovanjem smo gledali one fanatizirane obuze, ki vidijo v kaplanetu Boga, ki jim bo dal že na tem svetu nebesa. Ne sovražimo jih, temveč obžajujemo; eno naj si pa vendar zapomnijo: za posledice tega njihovega nastopa naj se zahvalijo kaplanetu, ki nimajo pojma o gospodarstvu, in pa svojim neumnim buticam. In konštatirati moramo, da smo videli

Dalje v prilogi.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Zaman so turški vojaki vso noč iskali Ladislava Gjaciča. Dognali so le to, da je bil Gjacič do prihoda Turkov jetnik proveditorja Bragadina in da ga je ta izpustil neposredno, predno so Turki zasedli mesto in vojašnico. Kako je Gjacič prišel iz mesta, tega ni nihče vedel povedati. Vojaki so preiskali vse hiše in vso okolico, a ves njihov trud je bil brez uspeha.

Mustafu-pašo je prevzela ljuta jeza, ko je zaznal, da mu je utekel Ladislav Gjacič in izlil je ves svoj srd na Bragadino.

"Kar sem namenil nad Gjacičem, naj se izpolni nad Bragadino," je odločil in takoj izdal dočne ukaze.

Še ta dan se je izvršila nad Bragadinom strahovita obsodba. Na trgu pred ostanki proveditorjeve palače so vojaki napravili velik oder, da bi videlo vse ljudstvo, kaka usoda je zadebla bivšega zapovednika Famaguste. Mustafu-paša se je usedel s svojimi generali na balkon, kajti hotel se je naslajati na mukah, ki jih je namenil Bragadinu, in naročil je

posebej, naj delajo krvniki kar močno počasi.

Naposled so vojaki pripeljali Bragadina. Ponosno je stopal visoki, v težka železja vkljeni mož "med njimi. Ko je stal na odru, se je ozrl po številni množici, ki je stala na trgu, trepetajo strahu in sočutja, in zazrl je znan obraz — zagledal je plemiča Andreja Kržana. Pozdravil ga je z očmi in se potem obrnil k krvnikom, ki so bili med tem pripravili svoja orodja.

Najprej so krvniki obesili Bragadina za roke na visoki drogi, ki je bil postavljen ob oder, na noge pa so mu obesili težke uteži. Zdaj so nategnili vrh in dvignili svojo žrtev kvišku, da so zapokale kosti, ga pustili nekaj časa viseti in ga zopet spustili k tlu. To se je ponavljalo več ur.

Potem so krvniki sneli Bragadina z droga. Odsekali so mu obe roki in mu z noži izbodli oči. Končno pa so ga privezali k drogi in ga priživem telesu devali iz kože, med katrim trpinčenjem je pa Bragadino izdihnil.

Mustafu-paša je ves čas tega trpinčenja sedel na balkonu in se veselil strašnega trpljenja Bragadinovega. Šele ko so naložili krvniki truplo Bragadinovo na voz in je od-

peljali iz mesta, je Mustafa-paša vstal s svojega sedeža.

Vsakemu krvniku izplačuje pet cekinov, je Mustafa naročil svoju pobočniku. In povejte dečkom, da sem z njimi zadovoljen.

Smrtna tišina, ki je ves čas mučenja vladala na trgu, tudi zdaj ni minila. Ljudstvo se je tisto razšlo, nihče se ni upal ziniti besedice. Strahoviti prizor je bil med ljudstvom provzročil grozen strah pred Turki. Vsakdo je hitel, da se umakne Turkom izpred oči.

Tudi Kržan in Tomo sta hotela oditi. A tu je iz proveditorjeve palače prihitel človek, ki se je bil že med mučenjem večkrat prikazal na oknu in je od tamkaj v zadnjem trenotku zagledal Kržana in njegovega slugo. Silovito se je mož prerazil skozi gneče, dokler ni naposlед došel Kržana, in ga prijel za suknjič.

Plemič Kržan!

Pod vtiskom grozovitega konca proveditorja Bragadina, se je Kržan kar prestračil tega žepetaja izrednega klica. Ne da bi se zavedal kaj stori, je prijel za nož, a ko se je obrnil, mu je nož padel iz rok, tako je bil presenečen.

Kapetan Desantič — kaj ste res vi?

Da, plemič Kržan, prav jaz sem tu, kapetan Desantič. In kakor vidite — živ in zdrav! Že od včerajnjega dne vas iščemo po vseh kotih in danes sem mislil odritiniti na Mirabellov grad.

Vi veste za Mirabellov grad? se je začudil Kržan. Torej veste tudi da je vojvodinja Asunta . . .

Vse vem, prav vse, prijatelj, ga je prekinil Desantič. Toda tu ni prilike, da bi se pogovorila. Pojdite z menoj.

Kam?

Le pojrite, Kržan. Meni menda vendar zaupate.

E, gospod milostivi, se je zdaj oglasil Tomo, kaj ste pozabili, kar sva obljudila Mari.

Zdaj se je spomnil Kržan Tomove ljubice. Mara je našla Toma že dan poprej. Kržan se je z njo in s Tomom nastanil v malo krčmi, ki je od tiste ure ni več zapustil, dokler niso turški biriči prišli klicati ljudi, naj gredo po zapovednikovem ukazu gledat kaznovanje proveditorja Bragadina. Tomo ni vzel Mare seboj, ker je bil vedno v strahu, da se je polasti kak Turek, a zdaj se mu je zopet silno mudilo k njej, zakaj bil je ljubosumen in se bal, da mu je kdo v njegovih odsotnosti Maro odpeljal.

med temi reveži tudi ljudi, od katerih smo pričakovali več pameti in preudarnosti, med drugimi tudi znanega „Uebereinsfünfziga“ iz Zgornjega Logatca. Zmagosno in že precej našrana je prišla ta klerikalna armada iz levovega brloga na občni zbor mlekarne. Na čelu ji je stopal kapelan, Nace Zaplotnikov. Zbrali so vse, kar leže in gre — in kot rezervo so pripeljali par jezičnih bab, katerim se je jeruš pri očeh cedil. Tako so bili prepričani, da bodo zmagali, da se pri občnem zboru ni ne eden oglasil, ki bi kritikoval delovanje dosedanega odbora, čeprav so preje trosili žvepol na njihove glave. Molčali so — ter se veselilzmag. Toda pili so na medvedovo kožo. Onemu slamlascu, katerega so hoteli imeti za načelnika, so se svetila lica, ko je imel že preračuneno, koliko mu bo nesla mlekarne. Toda ko je bil skrutinij končan, so se jim povesile glave. Izvoljen je bil za načelnika mlekarne napredni župan gosp. Adolf Mulley. Kakor hitro so to slišali, začelo se je stokanje, dolgi jezikli klerikalnih bab so se začeli gibati — in odšli so „ohne Sang und Klang“. To je prvi sad Šusterševga hujskanja. Povemo jim pa enkrat za vselej: logaška mlekarne je bila in bo liberalna in naj pride tudi sam škof Jaglič spreobrat logaške kmetiske gospodarje. Novemu odboru, posebno pa načelniku g. Mulleyu priporočamo, da stregi in rigorozno nastopa napram tem takozanim priateljem gospodarskega napredka logaške občine. Onim zaslepjenim ljudem pa svetujemo, da molijo k sv. Katarini, da že enkrat spregledajo. In če bodo enkrat spregledali, bodo videli v kakšni zmoti in temi so dozdaj bledili. Saj ste vendar vsaj nekateri še možje — ali Vas ni sram, da bi Vas taki duševni reweži, ki ne znajo do sto štetni, kakor so Krištanov Francelj in pa občinski sluge Slave, vodili, in sicer prav pošteno za nos vodili. Toda če hočete, ostanite trdovratni, napred bo šel čez Vaše glave — in Vi boste stegali roke po času, katerega ste zamudili.

Velika Avstrija — dekla klerikalizma. Predlansko leto je jeli izhajati na Dunaju list „Grossösterreich“, ki si je nadel nalogu delati na to, da se preosnuje Avstro-Ogrska monarhija zopet v enotno državo z enim stolnim mestom Dunajem in enim parlamentom. Kdo stoji za tem listom se sprva ni vedelo natanko, govorilo se je celo, da je protektor tega lista in po njem negovane agitacije nadvojvoda Fran Ferdinand. V koliko je bila resnična vest o tem protektoratu, se seveda ne da dognati, toliko je gotovo, da se je „Grossösterreich“ baš pod to kinko trudil si pridobiti vsepovsodi čim največ pristašev za svoje ideje. Največ pozornosti je list posvetil Hrvatski, kjer je mislil, da so za njegovo seme najugodnejša tla. S sirenškimi glasovi je vabil Hrvate v svoj tabor, objubljajoč jim celo Veliko Hrvatsko v okviru Velike Avstrije. Hrvati so pač poslušali mameče glasove o Veliki Hrvatski, toda verovali jim niso. Ne meneč se za sladke obljube, ki jih jim je nosil „Grossösterreich“ z Dunaja, so sklenili reško resolucijo in vrgli preko praga tuje velikoavstrijske agitatorje, ki so dotlej skrbno prikrali, v čigavi službi da stope. Sedaj, ko so jih povsodi že vrgli na ulico in ko nimajo ničesar več izgubiti, so velikoavstrijski agitatorji okoli „Grossösterreicha“ vrgli kinko z obrazu in priznavajo odkrito, da stope v službi — klerikalizma. V eni zadnjih številki imenovanega lista citamo: „S tističa velike evropske politike je v največjem interesu katoliške cerkve, da se ustvari enotna Velika Avstrija kot krščanska predstraža v Evropi. Velika Avstrija kot neomajno hrbitišče (!) katoliške cerkve in svetega Petra v stola in razen tega kot obramba manjših krščanskih konfesij si bo pridobila prvo politično mesto med krščanskim svetom. To naglašamo zlasti v očigled vprašanja, ki se bo v bodoče tikalo državnopravnega položaja svetega stola. Sedanja politična situacija v Italiji ne bo trajala večno. Žal, da je položaj tak, da bo ustavitev Velike Avstrijе vplivala na go-

tove italijanske politike kakor rdeč robec na gotove četveronočce. In če se nam potem vsili odločilni boj, ne sme Velika Avstrija niti trenotka pomisljati rešiti tudi rimske vprašanje.“ Torej pravi smoter in namen Velike Avstrije je edino ta, da bi zopet oživotorivila — papeževu državo. Seveda avstrijski narodi nimajo nič najnejšega, kakor iti v boj za papeža in za njegovo posvetno oblast!

Škof Bonaventura — šolski nadzornik. V včerajšnji številki smo priobčili uradni popravek ravnateljstva kranjske gimnazije glede na našo notico, da je škof Anton Bonaventura, lastivši si pravice dež. šolskega nadzornika, prišel v 8. gimnaziski razred med poukom slovenščine, spodil profesorja Grafenauerja iz razreda in imel tam na dijake dolgočesen nagovor, v katerem jim je zabičaval, da smejo čitati samo takšne knjige in liste, ki jih priporočajo duhovniki. Dasi je popravek, ki ga je brez dvoma skoval po inicijativi zglasnega „Obrambnega društva“ sedanji gimnaziski vodja duhovnik dr. Fr. Perne, zgorj zavijanje resnice, vendar smo ga morali priobčiti po zakonitih predpisih kot uradni popravek brez komentarja. Danes pa konstatujemo, da ni dr. Pernetov popravek ovrgel niti ene naše trditve in da je vse res, kar smo navedli v svoji notici „Škof Bonaventura — šolski nadzornik?“ Faktum je, da je Bonaventura nastopal na kranjski gimnaziji, kakor bi bil dež. šolski nadzornik in na tem dejstvu se ne spremeni ničesar, ako je to tudi storil s privoljenjem začasnega gimnaziskoga vodja duhovnika dr. Perneta. Da, mi celo trdim, da je to še večji šandal, ako je gimnaziski vodja dr. Perne izrecno dovolil, da se kranjska gimnazija tako ponuja, da jo sme škof nadzorovati tako, kakor svoje šentvidske zavode! To škoduje ugledu zavoda in ugledu profesorskega zabora. Zato se kaj takega absolutno ne sme trpeti, sicer prijadamo v kratkem nazaj v čase stare sole, ko je kriva palica neomejeno gospodarila v vseh naših šolah. Pozivljamo merodajne faktorje, naj posvetijo dogodku v Kranju potrebljivo pozornost in naj poskrbe, da bo oblastnemu Antonu Bonaventuriza vselej odvzeto veselje, nastopati v vlogi deželnega šolskega nadzornika. Tudi bi ne bilo napačno, ako bi se gimnaziski vodjo dr. Perneta primerno poučilo, kaj mu je dovoljeno in kaj mu ni dovoljeno!

Iz poštne službe. Poštni asistent Milan Zemljič je premešen iz Ptuja v Lipnico.

Vojške vesti. V pokoj je šel podmaršal A. pl. Angerholzer, ki je služil svoječasno v Ljubljani. Dobil je viteški križ Leopoldovega reda ter se naseli v Sušaku. — Premešen je polkovnik H. Tschurtschenthaler od 26. brambovskega polka v Maribor k 47. lovskemu bataljonu v Przemysl.

Potegnjeni rdečkarji in klerikali. Včeraj zvečer so stali gostje gostilne g. Zupančiča na Martinovi cesti opazili nenavadenično močan obisk. Skoro je bila soba doceela polna ljudi, ki so z napetostjo pričakovali nekoga, ki bi imel priti. Toda vsi so prihajali, njega ni bilo. Pozneje se je izvedelo, da je neki hudomušiček klerikalce in socijalne demokrate potegnil, češ da ima zvečer župan Hribar shod v Zupančičevi gostilni. Seveda se je na to novico počelo vse gibati tako v čremem kakov rdečem udmaškem taboru in črni in rdeči sodruži so čakali zaman. Da bi čakajočim ne bil predolg čas, je jeli znani Kocmür po svoji navadi klobasariči o vseh mogičih in nemogočih stvarach, o cerkvi na Barju in o drugih takih „važnih“ zadevah. Končno je seveda jeli napadati naprednega kandidata, očitajoč mu, da ni prišel na shod k Zupančiču zato, ker se je zbal — njih, socialnih demokratov in njihovih zavznikov. Navzoči pristaši narodno-napredne stranke so mu povedali, da je to laž, a sam gostilničar jim je izjavil, da ni bil pri njem napovedan noben shod. Kocmür je čutil, da so ga potegnili, zato je med splošnim smehom pozval svoje somišljenike, naj zapuste lokal in gredo k Pavšku,

kjer bodo bolj po domače lahko sklepali, kako bodo Hribarja „okol“ nesli. S Kocmürjem, ki je preje zabavil radi cerkve na Barju, videli smo prijateljsko odhajati tudi neutrašljivega udmaškega pr' mihi duš-a in bledega Gostinčarjevega fantka.

Odbor „Dramatičnega društva“ v Ljubljani se je konstituiral v svoji prvi seji dne 22. t. m. tako-le: Predsednik g. dr. Karel vitez Bleiweis-Trstenški; podpredsednik g. dr. Fran Novak; intendant g. prof. Friderik Juvančič; tajnik g. Milan Paternik; blagajnik g. Fran Rozman; odborniki gg. dr. Anton Dermota, dr. Fran Ilčič, Fran Jančigaj in Etbin Kristan. Zameneno se je sklenilo, otvoriti pričetkom majnika t. l. dramatično šolo; kdor želi v to vstopiti, prijavi nej se kakor mogoče kmalu odboru „Dram. društva“.

Gostovanje igralcev slovenskega gledališča. Gosp. nadrežiser Taborsky in njegova gospa soprona M. Taborska gostujeta v Pragi na vabilo „Češki slovenske besede na Smilovskem gledališču v igrah „Potopljeni zvon“, „Boj z metulju“ in „Dama s kancljami“; preje še nastopita v Trstu, in sicer v soboto 4. maja v igri „Elga“ in v nedeljo 5. maja v igri „Na letovišču“. Ti dve predstavi v Trstu priredile so tem potom opozarjajo, da upoštevajo v slučaju kakih morebitnih preredb na dan.

Društvo slovenskih protestorjev vladno vabi svoje člane na prijateljski sestank v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ v Ljubljani. Na razgovor pride vprašanje o potdaljšanju počitnic, o šolskih zdravilih in druge zadeve.

Krajevni in občni zbor konzorcija kranjske skupine I. splošne uradniškega društva Avstro-Ogrske v soboto, dne 13. aprila je bil nesklepen. Novi občni zbor bo z istim dnevnim redom v četrtek, dne 25. aprila ob 8. uri zvečer v prostorih I. ljubljanskega uradniškega gospodarskega društva (vogal Kongresnega trga v Vegovi ulici). Ta občni zbor pa bode v zmislu § 26. društvenih pravil sklepčene ne glede na število navzočih društvenikov.

Kmetska posojilnica Ljubljanske občine v Ljubljani naklonila je na občnem zboru dne 21. marca t. l. „Društvo v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja v Ljubljani“ znesek 100 K, za kar ji bodi izrečena najiskrenjeza zahvala.

Novo društvo. Deželna vlada je potrdila pravila krajevne skupine prvega avstrijskega društva državnih slug s sedežem v Ljubljani.

Krvoses kapitalizem. Pod rubriko s tem naslovom se bese v Gostinčarjevi „Naši Moči“, da je umrla 23letna delavka Josipina Žigert, zavedna članica več klerikalnih društev in ki je „kot priprosta delavka mnogo storila za salezianski zavod na Rakovniku“ Pa ne da bi bila salezianski zavod na Rakovniku tisti kapitalistični krvoses, ki je spravil Žigertovo svetja!

Huzarji v Ljubljani in v Gorici. Z Dunaja se poroča, da se premesti v jeseni 11. huzarski polk iz Sobotke v Ljubljano in Gorico.

Učiteljstvo ljubljanske občine naj se zbore dne 2. maja v „Narodnem domu“ ob polu 2. uri na prijateljski sestank.

Konkurz razglaša deželno sodišče nad premoženjem F. r. a. c. Šusteršiča, posestnika in mizarskega mojstrov v Vižmarjih.

Umrl je danes zjutraj emer. zdravnik g. Jurij Oblak v Litiji. Star je bil 82 let. Pogreb bo jutri.

Pazite na otroke in vžigalice! Ako nastane kje požar, večinoma so krivi otroci, ali vkljui temu na nje in tudi ne na vžigalice ne pazijo starši zadosti. Tako je dne 20. t. m. popoldan, ko so bili ljudje večinoma na polju, vzel 7letni sin posestnika Franca Hervolja pri Mirni peči prosto na omari se nahajajoče vžigalice tež vžgal slamo v lopi pri hlevu, nakar je bilo v trenutku lopa, hleva, hiša in kozolec v ognju in je tako zadolžen bajtar-posestnik s petimi malimi otroki berač brez strehe, živeža in oblike. Otreke je vendar rešila sosedna iz že gorenje hiša. Slavna požarna brama iz Mirne peči z njem vrlim načelnikom g. Alojzijem Hudegom bila je sicer tako na licu mestničar ter občudovanja vredno naglostjo in v redu pričela z rešilno akcijo, ali pri Hervolju ni mogla, kjer je bilo vse posloplje leseno in s slamo krito, nič več rešiti; pač pa je zbranila, da se ni ogenj še na takoj zraven ležeča posloplja posestnika Sajeta razširil in s tem obvarovala tega večike škode. Vsa čast tej vrli požarni brambi in posebno njenemu načelniku, kateri se je vkljub mu od gotove strani stavil tehko potrudil, da jo je ustanovil. Tudi za podporo Hervolju je g. Bude takoj nabral oziroma sam dal par kronic, ali kaj bo to spriči tolike revščine — tu je treba izdatne pomoči in se toraj prosijo dobrotniki, vsakojake darove g. Alojzu

Hudetu trgovou v Mirni peči odposlati.

V samih vinarijih je plačal neki kupec v Ljubljani dva konja, ki ju je kupil od znanega Rogelja iz Kandije pri Novem mestu. Pri kupu je bilo zgovoreno, da pošte kupec kupinu po pošti. Te dni je dobil Rogelj 7 kg težek zavoj, v katerem so bili sami vinari. Rogelj ponuja zdaj na vse strani svoj drobir v zemljo, pa mu baje ne gre dosti od rok.

Javna tombola. Na praznik sv. Petra in Pavla priredi „Občinska bolnišča blagajna v Idriji“ pri vsem vremenu na glavnem trgu po popoldanski službi božji javno tombolo v svoje namene. Slavna društva se tem potom opozarjajo, da upoštevajo v slučaju kakih morebitnih preredb na dan.

Točava arretacija. Pretekel nedeljo sta po Novem mestu ukala in vpila nekoliko pijana delavca Franc Šusteršič iz Toplice in Franc Mazek iz Dol pri Krškem. Ko ju je stražnik Lubi opozoril, naj molčita, dejala sta mu, da jima „polica“ nima nič zapovedovati, in vpila dalje. Lubi jima je napovedal arretacijo in vrgel na Mazekovo roko verižico. Ko je Šusteršič to zapazil, je zgrabil stražnika od zadaj za ovtalnik in ga potegnil nazaj, Mazek je pa s tako silo strgal verižico s sebe, da je odtrgal pri tem stražniku kožo pri prstih. Oba rogovileža sta jo ubrala v tek. Stražnik je tekel za Šusteršičem, ker ga je ta napadel, a mu je ušel, ker so se ga ljudje bali, ker je kazal odprt nož. Vendar ga je Lubi pozneje arretiral stražnikom Muško na kapiteljskem hribu, dočim se je Mazek še stepel v neki goštilni s hlapci in bil prav grdo tezen, nakar je bil tudi arteriran.

Socijalni demokrat nabira za cerkveno bandero. Na deleži so žel. delavci po pretežni večini socialisti. Tak železniški uslužbenec je začel v Matenji vasi, Rakitniku itd. po hišah nabirati za novo cerkveno bandero, tudi če je sedanje trdno in dobro. Nalagal je naklado poljubno, namreč kdor več ima, naj več da! Na posamezne je naložil po 1, 2, 3 in več kron. Vse je godrnalo in bilo ogorčeno, a v Matenji vasi je naletel na odločen odpornik. Kajti tu ga je pozdravil kmet, zvrivši nanj mizo, s klicem: „Malopridnež, kdo ti je dal pravico pobirati za cerkveno opravo?“ Tihoma in molčičjo je odkuril. Njegovi sodruži na železniški so bili ogorčeni in so moža zbadali toliko časa, da je šel v Kanoso, namreč da je vrnil strankam denar. Našiunci se pojedali s socom demokrati v svrhu, da jim ti pomagajo polniti farško bisago. Čudimo se orožništvu, da nas ne varuje poklicnih in nepoklicnih beračev. Dušovnikom so zvili plače, torej naj si sami, in bogata cerkev nabavijo tudi še 20 bander, saj jih delajo po samostanah zaston!

Občinski odbor slavinskega županstva na Prestranku je imenoval v seji 20. t. m. gospoda Hruša, vodjo kobilarn v Lipici, svojim častnim občanom. In sicer za zasluge in blagajna. Opatija je vodil v par minutah.

Tatvina. Gizieli Lavrenčič v Trstu je predzren tatič potegnil na cesti iz roke denarnico, v kateri je bilo za 300 K vrednost. Seveda jo je blisko odkupil.

Roparski napad na pismoenoščo Velikonja. Pred nekaj dnevi je bil v Korminu aretiran Franc Mayer iz Kamnika, obdolžen, da je v Trstu roparsko napadel pismoenosč Schöff. Ta „mladenič“ prinaša celjskemu vikaru Gorišku in njega pristašem vsakoblažen „marne“ v daljnjo „primerno“ uporabo. — V narodni trgovini ne rabimo klerikalnega agitatorja. Mi odjemalci ne trpimo, da bi nas kontroloval fant Schöff. Zato pa odločno zahtevamo, da se ga odstrani! — Dokler se pa to ne zgodi, pa naročujmo svoje literarne potrebuščine drugod!

Ptujski „Štajerc“ — obsojen. Marioborsko sodišče je obsojilo ptujskega „Štajerca“, ker je primerjal nekega Slovence steklemu psu in zahteval, naj ga živinozdravnik preišče. „Giftna krota“ je vendar enkrat stakan kazen za blatenje poštenih oseb!

Sv. Vid-Grobeline. Narodni igrokaz „Divji lovec“ se na občino željo ponovi dne 28. t. m. ob 3. pop. **Veliko poneverjenje.** Blagajnik banke E. Mayer v Gradcu, K. Petter, je poneveril 110.000 K ter pobegnil. **Brežički diletanti** prirede v nedeljo, 28. t. m., ob 4. uri popoldne še enkrat izborno uspelo igro „Prvi“. Čisti dobiček so naklonili brežičkemu „Sokolu“ za izlet v Prago, ki posluje tja celo vrsto najboljših telovadcev. Tako daljni zlet, ki je za Slovence častna stvar za povrnitev velikanskega obiska bratov Čehov v Ljubljani, zahteva mnogo denarnih žrtev. Društvena blagajna je menda po

lanski vsesokolski slavnosti v Brežic

poroča že sama vsled tega. Prihodnji teden spomin na nemško-francosko vojno. 1871.

Svarlo. Rokodelcem, industrijskim delavcem, trgovskim pomočnikom in pomočnikom umetnih obrti je izseljevanje v Rio Grande do Sul nujno odsvetovati. Tudi poljedelski delavci in duinarji ne dober tam zaslužka. Neugodne so nadalje razmene v obče istotako za izobrazene sloje, kakor za juriste, filozofe, inženierje, veterinarje, kakor tudi za umetnike in ljudskošolske učitelje. Nasprotno pa imajo pričakovati zdravni na dobro prihodnost, tembolj še, ako hočejo svojo praksu izvrševati v deželi. Inozemski zdravniki se nimajo v Rio Grande do Sul podvredni nobeni preskušni, ampak si dajo le po kakem brazilijskem zastopstvu v Evropi svoje legalizirane diplome registrirati in pa dobiti od zdravstvene oblasti dovoljenje za izvrševanje prakse. Tudi sposobni zasebni učitelji latinščine, francoščine in matematike, kakor tudi učitelji glasbe dobe v glavnem mestu Porto Alegre dober zasluzek. Za poljedelce, ki imajo nekaj gotovine (800—1000 K) je izseljevanje glede na plodovitost zemlje, ceno zemljiska, kakor tudi na druge izseljevalne pogoje, ugodno, odsvetovati je pa zategadelj, ker so v deželi slabe zvezne in so kolonije tako oddaljene od tržišč, da je popolnoma izključeno, da bi mogli svoje pridelke spraviti v denar. — Izseljenci, ki bi utegnili potovati skozi Nizozemsko na Angleško in ostati tam, ali pa odpotovati iz kakih angleške luke v Ameriko ali v kako drugo deželo, si morajo v to svrhu pri policijskem komisarijatu v Rotterdamu izposlati potrebitno uradno dovoljenje. To dovoljenje izseljenci lahko dobe potom one parobrodne družbe, s katero se hočejo voziti, ali pa potom zastopnikov teh družb. Poleg tega se morajo na Nizozemskem izkazati z voznim listkom najmanj do ene luke, kjer se hočejo ukrcati. Onim izseljencem, ki si niso preskrbeli dovoljenje in ki nimajo navedenega voznega listka, se lahko pripeti, da jih Nizozemska oblast zapravi. Skozi Nizozemsko in Nemčijo se smejo vrneti v svojo domovino le oni osebe, ki so zasigurane za to potovanje z vso oskrbo.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 24 Hrvatov in 86 Slovencev, v Heb je šlo 35 Hrvatov, v Ljubljani je ostalo, deloma se odpeljalo v Kočevje in Novo mesto 40 Lahov, v Zagreb jih je pa šlo 82.

Izgubljene in najdene reči. Marija Meisetzova je izgubila srebrno žensko uro, vredno 10 K. — Neka dama je izgubila šop ključkov. — Pri pekovskemu mojstru g. Petru Pircu je bila pozabljeni neka hranilnična knjižica. — Mesarski pomočnik Michael Jeršin je izgubil denarnico, v kateri je imel bankovec na 10 K. — Ga. Marija Danischeva je izgubila zlat prstan, na katerem je bil na znotranji strani napis „Venezia“, vreden 30 krov.

* Najnovejše novice. Proračun z za prusko naselbinsko komisijo je pruski deželnemu zbor sprejel proti glasovom Poljakov, centra in svobodomiselne ljudske stranke.

Petrolejski vlak zgorel. Na progri Jassy-Poškany je zdrknil s tira vlak z 42 vozovi petroleja. Stroj se je razpočil in v vsi vlak se je vnel. Pet železniških uslubencev je bilo ubitih. 11 voz je popolnoma zgorelo.

Nesreča na avtomobilu. V Draždanih je trgovec Bäcker povozil z avtomobilom dva zakonska. Žena je ostala na mestu mrtva, mož pa je smrtno ranjen. Vozač se je vsled obupa obesil.

Velik požar je razsajal v mornaričnem arzenalu v Toulonu ter povzročil več milijonov škode. Pri gašenju je bilo ranjenih trideset oseb.

Cela rodbina umorjena. V vasi Zuhlin pri Varšavi so roparji umorili židovskega kovača, njegovo ženo in pet otrok. Ropanje je najel njegov pomočnik, ker mu je mojster odrekel roko svoje hčere. Ropanje je maščevalac malagal, da ima kovač veliko premoženje.

* Velik strah pred anarchisti ima ruska carica — mati. Sedaj se vrača domov iz Angleškega, in sicer preko Belgije. Za njeno varnost je tako skrbljeno, da bi jo najbolj premeten anarchist ne mogel najti. Dan njenega odpotovanja se strogo prikriva. Nihče ne ve kdaj, kam in po kateri progi bo potovala. Dve uri pred prihodom dvornega vlaka se želejti postajajočnikom. Carica zahteva, da se ne vozi po nobeni glavni progi, temuč se plazi po najrazličnejših stranskih progah. Na deželih mejah ne sme vlak postajati, ker se na takih krajih najčešče zbirajo snarhisti.

* Žena v Maroku. V Maroku so žene glede osebne svobode na najnižji stopnji med vsemi mohamedan-

kami. Dočim na Turškem vsaj po mestih teže žene za napredkom, ostale so maočke žene na tistem mestu, ki ga jim je odločil koran. Skoraj celo življenje preteče v hačemu, enolično, bresbarvno življenje. Mož je žena le delavka, pomočnica. Mož si vzame mesto dveh ali treh služabnic dve ali tri žene. Najraji imajo Marokanci po tri žene, ker velja pri njih pregovor: dve žene sta pekel, tri so rujs. Arabci imajo navadno po štiri žene, dočim se Berberi zaradi revščine zadovolje z eno ženo, ki pa ima tudi najboljše socijalno stališče med vsemi mohamedanskimi ženami. Pri revnih arabskih plemenih, ki žive pod šotori, smatrajo ženo enakovredno — kameli. Nasprotno pa imajo žene bogatih Arabcev brezbrizno in razkošno življenje, a smatrajo jih za navadne igrače, ki jih sme gospodar poljubljuno zavreči. Dovolj je, da izpogovori mož nad ženo znano formulo „Haram alia“, pa je po zakonu in verskem pravu ločen. Ženitve sklepajo le starši ali varuh brez vednosti neveste. Ženin pa tudi ne vidi razkrite svoje izvoljenke, dokler niso sklenjene vse ženitvanske ceremonije. Ženitva je navadna trgovina med očetmi s to razliko, da mož kupi ženo, pri nas pa si navadno mora žena kupiti moža. Ženitvanje traja po tri dni in tri noči, toda nevesta mora ostati v svojih sobah. Tretji dan jo polože v nekak zabojo, pokrit z dragi preprogo ter jo tako notovorjo na osla, nakar se začne vesela svatovska procesija potiskati na novi dom.

* Žabji lov. Sedaj je doba žabjega lova. Pri tem se te dvožive izpostavljajo najstrašnejšim mukam, ker se jim živim odrezavajo ali izgravajo bedra, a tako raznrevarjeno žival puste brezrčni žabji lovcu na suhem ali v vodi. Zato bi moral kušovalci žabjih bedri pri vsaki prilikli opozarjati prodajalce na to nečloveško postopanje. Največ pa more storiti šola, ker večinoma so šolarji, ki love žabe. Sploh bi pa bilo najbolje, ako bi se žabji lov sploh prepovedal, ker žabje bedrice so pač dočmljive delikatesa, a žabe so kot uničevalke žuželk koristne.

* Človeško razpoloženje. Neki Parizan je proučeval človeško razpoloženje pri raznih prilikah na ulici, v salonu, gledališču in kavarni ter deli svoje opazovanje na tri skupine: kadar je človek zadovoljen, kadar mu nekaj ni povolj in kadar je ponosen. Človek je zadovoljen: kadar najde v starem telovniku petak; kadar pride ponoc domov in naleti na stopnicah človeka s svečo; kadar opazi, da so potnik, s katerim seskupaj vozi po železnicu, in ima boljši prostor, izstopi na prvi postaji; kadar more predzrenemu kočičaju odtrgati napitnino. Ponosen je človeku: kadar mora predstaviti koga, ki mu je pozabil ime; kadar se vozi v prijetljivem avtomobilu, a nikogar ne sreča; kadar se sestane s kom, ki ga že dolgo ni videl, a ne ve, ali mu naj reče „vi“ ali „ti.“ Ponosen je človek: kadar ga vidi prijatelj, da se razgovarja z lepo dekliko; ako je podoben kaki odlični osebi; kadar provzroči v društvu smeh z divtipi, ki si jih ni sam izmisli.

* Davek na radovednost. Predstojništvo protestantske cerkve v Bjelicu v Šleziji je lani sklenilo, da se zabrani za časa poroke nepoklicnim vstop v cerkev. Kdor pa hoče na vsak način gledati poroko, kupiti si mora vstopnico za 20 v. In na ta način ne moti več vsakovrstna radovedna množica porok, a dostojnih radovednežev se je nabralo pri vsaki priliki toliko, da je cerkev dobila prvo leta 16000 K vstopnine. Kaj kdo bi posnemal naš škof protestante ter zato pustil neravedne vernike na miru z davkom za svoje zavode.

* Ženska ušesa v nevarnost. V Marzilju se klati več predernih roparjev ki ropajo uhane. Elegantno oblečen gospod ustavi na sprehajališču osamljenico damo, jo vladljivo pozdravi ter zahteva njene uhane. Ako se katera upira ukazu, potegne britev iz žepa ter ji odreže kos ušesa z uhamom. Takih ropov se je zadnje tedne zgodilo že več, neki dami je ropar odrezal celo obe ušesi. Ženske so v hudem strahu in nekatere so se že odpovedale nečimurni šegi ter puste rajši uhane doma, kakor bi izgubile ušesa. Policija zmanj zasleduje rorje.

* Životepis morilca Petrova. Morilec bolgarskega ministrskega predsednika Petkova, Aleksander Petrov je izšel iz nezakonske zveze med Bolgarom in Turkijo. Tudi njegov oče Peter Gulezijata je bil takšen otrok. V mladosti je izvršil oče par ubojev ter pobegnil v Srbijo, a po osvoboditvi Bolgarije se je zopet vrnil v domovino. Njegov sin Aleksander je obiskoval gimnazijo. Ker pa je imel lep glas in igralski talent, šel je z 200 franki v žepu na glasbeni zavod v Zagreb. Vrnivši se v Bolgarijo izdajal se je enkrat za socijalista, drugič za anarchistika. Socijalisti so ga obdolžili, da je okradel njihovo blagajno. V rudniku Perniku

je bil nadpasnik, a je zaradi nekega skandala moral pustiti službo. Posneje je dobil uradniško službo pri poješki banki. Tam se je čestokrat april s ravnateljem ter ga nekoč sušil s peresom. Njegovo obnašanje v Vidinu je sbujalo sum, pa ni popolnoma normalen. Ko so ga potrdili vojakom, je zagrozil, da ubije predsednika naborne komisije. Rad se je opijanil, in v pisanosti je govoril, da je socijalist, da postane slaven, tako da prekos ministre in samega kneza. Nekoč je pripovedoval, da so mu ponudili tajništvo pri dunajskem poslu, a je ponudbo odklonil. Na nekem zborovanju radikalno-demokratične stranke je grozil, da provzroči revolucijo. Par dni pred atenatom je vzdignil svojo plačo ter jo zapil.

* Žena o žepih. Neka Francozinja je napisala o žepih zabavno črlico, kjer pravi: „Samo eno moško svojstvo je, za katere zavidam moške, to so moški žepi. Vsa moževa nadmož izvira iz njegovih žepov. Vsi naši ženski nedostatki so rezultat tega edinje nedostatka. In to lahko dokažem. Očita se nam, da smo nezanesljive, pozabljlive, nespretnе, nedoločljive, boječe, neodkrite, lažljive, koketne, omejene, sebične. Ako teh slabih svojstev mož nima, se mu je zahvaliti edino le svojim žepom. Zakaj bi bil nezaneljiv in pozabljal, ko lahko nosi v svojih žepih debele blležnice, ki ga opominjajo na vse, kar mu je storiti. Svinčnikom si zabeleži vse, kar je kateri deklici obeta in kje je dogovoril z njim sestank.“

* Žabji lov. Sedaj je doba žabjega lova. Pri tem se te dvožive izpostavljajo najstrašnejšim mukam, ker se jim živim odrezavajo ali izgravajo bedra, a tako raznrevarjeno žival puste brezrčni žabji lovcu na suhem ali v vodi. Zato bi moral kušovalci žabjih bedri pri vsaki prilikli opozarjati prodajalce na to nečloveško postopanje. Največ pa more storiti šola, ker večinoma so šolarji, ki love žabe. Sploh bi pa bilo najbolje, ako bi se žabji lov sploh prepovedal, ker žabje bedrice so pač dočmljive delikatesa, a žabe so kot uničevalke žuželk koristne.

* Človeško razpoloženje. Neki Parizan je proučeval človeško razpoloženje pri raznih prilikah na ulici, v salonu, gledališču in kavarni ter deli svoje opazovanje na tri skupine: kadar je človek zadovoljen, kadar mu nekaj ni povolj in kadar je ponosen. Človek je zadovoljen: kadar najde v starem telovniku petak; kadar pride ponoc domov in naleti na stopnicah človeka s svečo; kadar opazi, da so potnik, s katerim seskupaj vozi po železnicu, in ima boljši prostor, izstopi na prvi postaji; kadar more predzrenemu kočičaju odtrgati napitnino. Ponosen je človeku: kadar mora predstaviti koga, ki mu je pozabil ime; kadar se vozi v prijetljivem avtomobilu, a nikogar ne sreča; kadar se sestane s kom, ki ga že dolgo ni videl, a ne ve, ali mu naj reče „vi“ ali „ti.“ Ponosen je človek: kadar ga vidi prijatelj, da se razgovarja z lepo dekliko; ako je podoben kaki odlični osebi; kadar provzroči v društvu smeh z divtipi, ki si jih ni sam izmisli.

* Davek na radovednost. Predstojništvo protestantske cerkve v Bjelicu v Šleziji je lani sklenilo, da se zabrani za časa poroke nepoklicnim vstop v cerkev. Kdor pa hoče na vsak način gledati poroko, kupiti si mora vstopnico za 20 v. In na ta način ne moti več vsakovrstna radovedna množica porok, a dostojnih radovednežev se je nabralo pri vsaki priliki toliko, da je cerkev dobila prvo leta 16000 K vstopnine. Kaj kdo bi posnemal naš škof protestante ter zato pustil neravedne vernike na miru z davkom za svoje zavode.

* Ženska ušesa v nevarnost. V Marzilju se klati več predernih roparjev ki ropajo uhane. Elegantno oblečen gospod ustavi na sprehajališču osamljenico damo, jo vladljivo pozdravi ter zahteva njene uhane. Ako se katera upira ukazu, potegne britev iz žepa ter ji odreže kos ušesa z uhamom. Takih ropov se je zadnje tedne zgodilo že več, neki dami je ropar odrezal celo obe ušesi. Ženske so v hudem strahu in nekatere so se že odpovedale nečimurni šegi ter puste rajši uhane doma, kakor bi izgubile ušesa. Policija zmanj zasleduje rorje.

* Ženska ušesa v nevarnost. V Marzilju se klati več predernih roparjev ki ropajo uhane. Elegantno oblečen gospod ustavi na sprehajališču osamljenico damo, jo vladljivo pozdravi ter zahteva njene uhane. Ako se katera upira ukazu, potegne britev iz žepa ter ji odreže kos ušesa z uhamom. Takih ropov se je zadnje tedne zgodilo že več, neki dami je ropar odrezal celo obe ušesi. Ženske so v hudem strahu in nekatere so se že odpovedale nečimurni šegi ter puste rajši uhane doma, kakor bi izgubile ušesa. Policija zmanj zasleduje rorje.

* Ženska ušesa v nevarnost. V Marzilju se klati več predernih roparjev ki ropajo uhane. Elegantno oblečen gospod ustavi na sprehajališču osamljenico damo, jo vladljivo pozdravi ter zahteva njene uhane. Ako se katera upira ukazu, potegne britev iz žepa ter ji odreže kos ušesa z uhamom. Takih ropov se je zadnje tedne zgodilo že več, neki dami je ropar odrezal celo obe ušesi. Ženske so v hudem strahu in nekatere so se že odpovedale nečimurni šegi ter puste rajši uhane doma, kakor bi izgubile ušesa. Policija zmanj zasleduje rorje.

* Ženska ušesa v nevarnost. V Marzilju se klati več predernih roparjev ki ropajo uhane. Elegantno oblečen gospod ustavi na sprehajališču osamljenico damo, jo vladljivo pozdravi ter zahteva njene uhane. Ako se katera upira ukazu, potegne britev iz žepa ter ji odreže kos ušesa z uhamom. Takih ropov se je zadnje tedne zgodilo že več, neki dami je ropar odrezal celo obe ušesi. Ženske so v hudem strahu in nekatere so se že odpovedale nečimurni šegi ter puste rajši uhane doma, kakor bi izgubile ušesa. Policija zmanj zasleduje rorje.

* Ženska ušesa v nevarnost. V Marzilju se klati več predernih roparjev ki ropajo uhane. Elegantno oblečen gospod ustavi na sprehajališču osamljenico damo, jo vladljivo pozdravi ter zahteva njene uhane. Ako se katera upira ukazu, potegne britev iz žepa ter ji odreže kos ušesa z uhamom. Takih ropov se je zadnje tedne zgodilo že več, neki dami je ropar odrezal celo obe ušesi. Ženske so v hudem strahu in nekatere so se že odpovedale nečimurni šegi ter puste rajši uhane doma, kakor bi izgubile ušesa. Policija zmanj zasleduje rorje.

vrgel materi v obraz. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

Arestovanja se branili. Brata France in Lojze Draksler, kovača na Novjem, sta se jela znašati nad Jožefom Kvasom, ker jima je pri obratu zaradi hrane nekaj nazvki hodilo. Ker je France Draksler kazal nož, so poslali po orožnike, ki so brata aretovali. France je takoj izjavil, da ga orožnik ne bo gnal in posrečil se mu je dvakrat, da orožnik iztrgati. Ororžnik ga je onkraj Save le dohitel in peljal na kolodvor. Obsojen je bil na 3 tedne ječe.

Pretepanč. Janez Mlakar, dñinar, je z nekim tovarišem sitnjari v Spruntovi gostilni v Spod. Ribčah. Brez povoda je fanta France in Roberk ter udaril po glavi in nekoga Pestotnika tako na stran potegnil, da je padel. Pred gostilno je prišlo do spopada, pri katerem je Mlakar z nožem sunil v levo zapestje Antonia Pestotnika. Obsojen je bil na 3 tedne zapora.

Navrhani vajenec. Karel Vidic iz Ljubljane, sedaj kovački vajenec v Celju, je v Ljubljani izmaknil tri bicikle v vrednosti 390 K. Ko je bil še v delu pri Francetu Vidicu v Domžalah, je za svojega mojstra pobral 80 K 40 v. V Grobelnikovi trgovini je nabral blaga za 116 K 40 v in ga potem razpečal. Enak manever je poskusil tudi v Urbančevi trgovini v Ljubljani in pri Janezu Guardiju na Viču, a mu je spodletelo. Vidic, ki svojo krivdo odkrito priznava, je bil obsojen na 8 mesecev težke ječe.

Napad. Lovrenc Sojer, delavec v Notranjih Goricah, je dne 12. prosinca t. l. brez povoda napadel domačega fanta, ki so se vračali iz gostilne. Zadal je Matiju Založniku zaščitniču, potem ga je pač z nožem pogromil. Lovrenc je zavrel na 8 mesecev zapora.

* Ženski vajenec. Karel Vidic iz Ljubljane, sedaj kovački vajenec v Celju, je v Ljubljani izmaknil tri bicikle

Sorzna poročila

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“

Uradni kurzi dan borze 24 aprila 1907.

Stavki na poslovno

100 - srebrna renta

100 - avstr. kronska renta

100 - zlata

100 - ograka kronska renta

100 - zlata

100 - posojilo dež. Kranjske

100 - posojilo mesta Soljet

100 - Zadar

100 - bns.-herc. želozniško

100 - posojilo 1902.

100 - Šeška dež. banka k. e.

100 - zast. pisma gal. dež.

100 - hipotéčne banke

100 - pošt. kom. k. o. s

100 - pr.

100 - zast. pisma knjižnici

100 - želozniško

100 - zast. pisma ogr. sest.

100 - dež. hranilnice

100 - z. pie. ogr. hip. ban-

100 - abl. ogr. lokalnik Že-

100 - žel. žel. dež. dr.

100 - abl. deške ind. banke

100 - prior. lek. Žel. Trst.

100 - prior. delenjak Žel.

100 - prior. jut. Žel. kup. Žel.

100 - avstr. pos. na Žel. p. e.

100 - Šeška od 1. 1890.

100 - Šeška od 1. 1894.

100 - Šeška

100 - Šeška kroč. J. svetinja

100 - Šeška

100 - Šeška kip. banke

100 - Šeška kip. Žel. NOB.

100 - Šeška

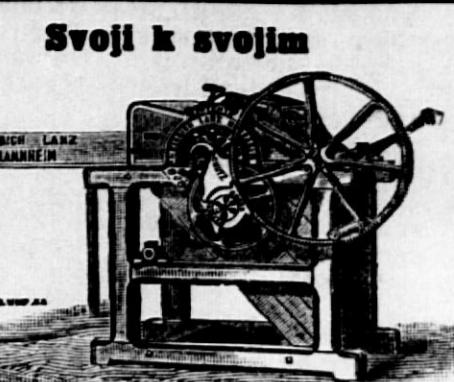
SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnice naj se obrne na trgovino z železnino

Marije Terezije cesta 1 FR. STUPICA v LJUBLJANI 1084-5 Valvasorjev trg št. 6 nasproti Kriz. cerkve

Edino tam se dobri vedno svež portland in roman cement iz slovenskih tovarn devake in trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilnik, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje. Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadaji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darskom odlikovanjem slalomereznic, mlatilnic in gepeljnov. Ameriški stroji za kočnjo in obračanje mrave vedno v zalogi.

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENCICA NA SVETU! Neutpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni.

Prostovoljna razprodaja

špecerijskega in galanterijskega blaga, kakor tudi konjaka, raznih likerjev in drugih pijač, steklenin, prodajalniške in hišne oprave

po najnižji ceni

radi smrti trgovca

1371-1

g. Karla Žabianija v Kranju št. 105.

Razglas.

Za zgradbo vodovoda mesta Radovljice z okolo na 169 000 kron preračunjena dela in dobave se bodo oddale potom jačne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali poplačila v odstotkih na enote cene proračujena naj se predloži do 11. majnika t. l. ob 12ih opoldne podpisaniemu delnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno kruno, je dopolniti zapečatene z nadpisom: "Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda za Radovljico".

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebini, in da se jem brezogojno vkloni.

Razen tega je dodati kot vadim 8% stavnih stroškov v gotovini ali pa v popularnih vrednostnih papirjih po kurzoi ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračuna in stavni pogji so na v ogled občinski pisarni v Radovljici.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

Lepa birmanska darila!

Zahtevajte samo 'Union' ure ker so najboljše, švicarske, le I. vrste. 1373-1

Srebrna cilinder rem. fl	3'20
" "	fl. 5-
" "	fl. 6 50
" "	fl. 7 50
Srebrna verižica .	fl. 1'15
" "	fl. 1'50
" "	fl. 2-
zlata damska ura .	fl. 13-
Velika zaloge brillantov, zlatnine in srebrnine.	

FR. ČUDEN

urar in trgovec na drobno in debelo nasproti franč. cerkve v Ljubljani.

Velički novi cenik s koledarjem tudi po pošti zastonj.

Staro železo

baker, svinec in mednino
kupuje po najvišjih cenah

Fr. Šupica
v Ljubljani, 1084-5

Marije Terezije cesta stev 1 in Valvasorjev trg št. 6.

Pred nakupom
si ogledte velikansko
sukneno zalogo R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske
16 ulice št. 5.
Ostanek ki podcenil!

Kašelj!

Kdor tega ne uvažuje, se pregreši na svojem lastnem telesu!

Kaleerjeve

prsne karamele

s tremi jelkami.

Zdravniško preizkušeno in priporočeno proti kašiju in hripanosti, kataru, zasilenju in kartaru v požiralniku.

5120 notarsko potvrjenih izpričeval potrebuje, da drž. kar obetajo, da drž. kar obetajo. 4001 20

Zavoj po 20 in 40 vin., škatljica 80 vin.

Zaloge imajo: V Orlovi lekarni

polet železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v

Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v

Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkočiju in pri G. Piccoliju v

Ljubljani. — V Novem mestu v

lekarni S. pl. Sladovič. —

Vipavl v lekarni I. Hus. — V

Ribnici v lekarni pri sv. Stefa

nju Jos. Ancik. — V Idriji v

lekarni Daniel Pirc. — V Met

liku v lekarni Ivan Gjurčič, v

Radevici lekarni A. Roblek,

v Novem mestu lekarnar Jos.

Matkovič. — Hinko Brilli, lekar

nar v Litiji. — V Kranju v

lekarni Karel Savnik.

Les!

kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini, franko Ljubljana, državní kolodvor Šiška postavljen

Parožaga Deghenghi v Ljubljani

in cicer:

1188-5

Vrsta	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Dolgot v metrib
hrastov les	od 30-60	K 38-	od 26-29	K 30-	od 19-25	K 26-	od 3-4 metre
smrekov les	od 30-60	K 20-	od 26-29	K 18-	od 19-25	K 16-	4 metre
mecesov les	od 30-60	K 24-	od 26-29	K 20-	od 19-25	K 18-	4 metre
borov les	od 30-60	K 19-	od 26-29	K 17-	od 19-25	K 15-	4 metre
jelkov les	od 30-60	K 18-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	4 metre
bukov les	od 30-60	K 17-	od 26-29	K 16-	od 19-25	K 14-	225 in 450 m
hrastove deske	28 mm debele, 2 do 4 metre dolge	Ia K 55-, Ila K 45-, Illa K 35-	la	K 55-, Ila K 45-, Illa K 35-	la	K 35-	m
bukove	28 mm	2	4	la	K 35-	Ila K 30-	m
hrastove frize	28 mm debele, 25 do 50 cm dolge	Ia K 250, Ila K 250, Illa K 2-	la	K 250, Ila K 250, Illa K 2-	la	K 180	m
bukove	28 mm	25	50 cm	la	K 140, Ila K 110,	Ila K 110,	m

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana tvrdka vladno naznanja slav. občinstvu, da se je ustanovila

tovarna peči ter izdelkov iz gline

na Glincah pri Ljubljani

ter se priporoča za izdelavo in postavljanje peči ter vseh v to stroko spadajočih del.

IZVRŠITEV solidna in po zmerni ceni.

Za muogobrojna naročila se priporoča

Franc Kozina in Komp., Glinca pri Ljubljani.

Lepa birmanska darila.

Lepa birmanska darila.

Cenjene botrice in botri!

Pri nakupovanju birmanskih daril Vas vladno opozarjam na svojo veliko zaloge vseh vrst ur, verižic, uhanov, brošk, okraskov itd. po najvišjih tovorniških cenah. — Zaradi ogromnega prometa in ker razpoljilam svoje le prve vrste in priznano najboljše blago na vse kraje sveta, mi je mogoče vsakomur najbolje posreči z blagom kakor s ceno.

z velespoštovanjem se priporoča

v Ljubljani **H. SUZZNER**

na Mestnem trgu nasproti rotovza.

urar in trgovec z zlatino in srebrino.

Veliki novi cenik, ki je ravnokar izšel, pošiljam zastonj in poštne prosto.

Niklasta cilinder rem.	ura	fl. 245
Sreb. cilinder rem.	ura	3'90
anker. rem.	ura	4'90
Srebrni verižici	1 —	—
ženska ura	4'75	in visje.
14 karat zlata ženska ura	12'50	in visje.
Zlati prstan	1'90	in visje.
Zlati uhan	1'75	in visje.

Velika zaloge

prve vrste najboljših, polnoma zanesljivih "preciznih" zalogih kakor: Glasshütte, Schaffhausen, Omega po tovorniških cenah.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

"Sistem MARZOLA"

(Strungfalzziegel)

"Sistem MARZOLA"

Barve: a) rdeči naravne žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsaki strešnik se zamore na late pritiski ali pa z klep privzeti, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem veteru in burji.

Vzorce in prospekt podljemo na želje preplačne.

706-16

Takojšnjem in najmanjšem početku.